

עריכת ברית מילה
לתינוקות ומבוגרים
בחדרי ניתוח
בארץ ובעולם

עלון ברית אבות פרפראות וסיפורים לברית מילה לפי סדר הפרשיות פרשת יתרו

תשפ"ג

מפעולות הארגון

בדיקת צהבת לתינוקות בבית
במכשיר זהה לבית החולים

עריכת ברית מילה לתינוקות.
ומבוגרים בחדרי ניתוח
בישראל ובמדינת חבר העמים

ניתן להשיג את הספרים
"סדר ליל הברית"
"פניני הברית"
"תפילות ומנהגים לברית"

משרד "ברית אבות"
רחוב דברי חיים 6 ביתר עילית
טלפון: 025022814

מהספר פניני הברית

והייתם לי סגולה מכל העמים

כתב הבן איש חי בספר מלאך הברית המובא בעלון זה, שעם ישראל שונה בתכלית השינוי מכל הגוים ואין לנו אפשרות להשתנות ולהיות כמותם, וזה עוד טעם למצות ברית המילה. (וכן כתב המהרש"א)

כמה רואים במוחש היום בזמנינו, שיהודי הרחוק ביותר מהתנהגות היהודית, ברגע האמת יוצאת הנקודה היהודית הפנימית שאינה נכבית לעולם!!! והנשמה נשאת תמיד במעלה העליונה ביותר על אף שמוכתמת מאד, ולא ניתנת לשינוי כיון שחוצבה מאוצר נשמות ישראל, ומצד שני ערל המתאוה להצטרף לעם ישראל מתאפשר לו על ידי עריכת הברית וקבלת עול המצוות, ונשמתו מקבלת את החלק היהודי והכוחות הטמונים בכל יהודי, והרי זה הפלא ופלא.

לפני כמה שנים פנה אלינו יהודי ששכנע את אביו יהודי בגיל 65 עולה חבר העמים, שנעשה ברית מילה לאביו "היום", מכיון שאביו הסכים לקיים את המצווה ואולי יתחרט ולכן התחנן שנמול מייד, למחרת היה הברית והבן הניח תפילין לאביו ורקדנו מתוך שמחה של מצוה, וכשחזר האב לביתו, לקח את כל ספרי הנכריים שהיו לו בבית ועשה מדורת אש בחצר ושרף את כל הספרים, ואמר זה לא הולך ביחד, קדושה וטומאה, יהודי עד הסוף בשלמות.

בברכה

המוהל הרב אהרן יוסף קרמר

ושמרתם את בריתי. במדרש (תנחומא פרשת לך סי' כ) שאל אגריפס המלך את ר"א וכי מאחר שהקדוש ברוך הוא חבב את המילה למה לא ניתנה בעשרת הדברות א"ל קודם עשרת הדברות הזהיר עליו שנאמר ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי. וכן הוא אומר אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמת. ברית מילה, ע"כ, ומכאן תשובה ניצחת לאנשי פושעים ימ"ש באמרום אם לא ימולו את בניהם לא יצאו על ידי זה מכלל הדת יהודית וכבר הכה על קדקדם הרבנים הגאונים בספריהם (בסי' מו"ק ובשו"ת שו"מ מה"ת ח"ג סי' ס"ד ע"ש) ואני תמה שלא הביאו דברי המדרש הזה שמפורש יוצא שמקודם שנתן לנו השי"ת ברוך הוא את התורה הקדושה הזהיר מקודם על המילה ואמר ושמרתם את בריתי. ולולי ברית מילה ח"ו לא היה נותן לנו התורה, ואפשר שזה היה כוונת המדרש ששאל אגריפס את ר"א ותשובת ר"א והבן היטב: (האשל לקוטי שושנים)

ושמרתם את בריתי והייתם לי סגולה מכל העמים. יובן בסיעתא דשמיא על דרך מה שכתוב בגמרא (סנהדרין לט) א"ל מין מלכא לר' תנחום, תא ליהוי כולן לעמא חד א"ל לחיי אגן דמהלינן לא מצינן ליהווי כוותייכו אתון מהליתו והווי כותן א"ל מימר שפיר קאמרת מיהו כל דזכין למלכא לשדיהו לביבר שדיהו לביבר ולא אכלוה א"ל ההוא צדוקי הא דלא אכלוה משום דלא כפיין הוא שדיה לדידיה ואכלוהו ע"ש, נמצא מכח המילה אז מוכרח שנהיה אנחנו העיקר והגוים טפילים לנו כי הם אפשר להיות כמונו ואנחנו לא אפשר להיות כמותם, וזה שכתוב ושמרתם את בריתי. הוא ברית מילה שתמולו, ואז בזה והייתם לי סגולה מכל העמים. כי אי אפשר אז להמיר אמונתנו ודו"ק: (מלאך הברית)

את כל אשר עשה אלהים למשה. למה אמר אלהים... שמע שבא עליו במידת הדין להרגו על שלא מל את

בנו, שנאמר (שמות ד) ויפגשוהו ה' ויבקש המיתו, ושמע שניצל מזה: (בעל הטורים)

ויקח יתרו חתן משה את צפורה אשת משה אחר שלוחיה. (ח ב) לולי חכז"ל (נדרים לא) שאמרו שנתעסק משה במלון תחלה הייתי אומר חלילה לו מעון וכדין וכהלכה עשה ולא נתעצל כרגע, כי אמר אמול ואצא סכנה היא ולא רצה להשהות כרגע שליחות הקדוש ברוך הוא לילך לגאול את ישראל לעכב גאולתם, אך חותנו ואשתו לא ידעו כי שלחו ד' לגאול ישראל אלא אמר אלכה ואראה את אחי במצרים. והיה חילול השם כי סברה האשה שנקלה מצות מילה בעיני משה שמשום ביקור אחיו במצרים נתרשל במילה ועל זה נתחייב מיתה כדאיתא בגמרא (יומא פו.) שעל עון חילול השם מיתה מכפרת ותשובה ויום הכפורים ויסורין תולין, ככתוב (ישעיה כב) אם יכופר העון הזה לכם עד תמותון. ומפרש רש"י שם שלמדין ממנו לזלזל במצות יעוין שם, ועל ידי כריתות הערלה נתרפא ואז נתקדש ה' כי אז אמרה חתן דמים למולות. ומצוה חמורה היא זו כי נסתכן למות על ידה וכשנמול הילד נתרפא, ונראה לי על ידי זה נקל משה בעיני אשתו כי אמרה קל הוא זה שמסר נפשו ונפשות ביתו בסכנה זו משום ביקור קרוביו על כן כששלחה ממנו יהיה מאיזה טעם שהיה היה קל בעיניה לשוב אל בית אביה ולא לשוב עם בעל כזה למצרים אשר על חייו לא חס איך יחוס על חייה, עד וישמע יתרו את כל אשר עשה אלקים למשה ולישראל. ואז נודע הדבר למפרע שבשליחות ה' הלך לגאול את ישראל ולא לראותם בלבד על כן נתחרטה האשה ויקח יתרו את צפורה אשת משה אחר שלוחיה ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו אל משה וק"ל: (חתם סופר)

ושם האחד אליעזר. (יח ד) היה למשה שני בנים האחד ערל עד שמלתה אותו צפורה ואליעזר נימול לכך מתחיל פרק מילה (שבת קל) רבי אליעזר אומר: (רבינו אפרים על התורה)

ויצא משה לקראת חתנו. (יח ז) ונפק משה מתחות עננא יקרא לקדמות חמוי וסגיד ונשיק ליה וגייריה ושילו גבר לחבריה לשלם ואתו למשכן בית אולפנא: (תרגום יונתן בן עוזיאל) ויש לפרש לפי זה פירוש הפסוק ויצא, שכיון שרצה להתגייר ובמחנה ישראל היה הענן ולא נשב רוח צפונית לכן הוצרך לצאת מהמחנה כדי לגיירו בחוץ:

ויקח יתרו עולה וזבחים לאלהים. סופי תיבות בגימטריא מילה, שאותו יום נימול, והמילה היא כנגד כל הקרבנות זהו עולה וזבחים וגו', ויבוא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם. גימטריא זו סעודה עם הכולל, היא סעודת מילה, עם חתן כתיב שהוא חתן דמים, ולזה לא אמר עם יתרו: (שפתי כהן)

במכילתא, ויבוא אהרן וכל זקני ישראל לאכול לחם עם חתן משה לפני האלקים. מה תלמוד לומר לפני אלקים, אלא מלמד כל המקבל פני חכמים כאילו מקבל פני השכינה וכתב מורי דודי בספר זה ינחמנו שהגירסא הנכונה היא כדאיתא בברכות (ס"ד.) וכי לפני אלקים אכלו והלא לפני משה אכלו אלא כל הנהנה מסעודה שת"ח שרוי בתוכה כאלו נהנה מזוי השכינה ע"ש, ולפע"ד לקיים גירסת המכילתא, דהנה הרמב"ן כי שהיתה זאת סעודת מילת יתרו כי חתן דמים הוא וכ"כ בספר רבינו בחיי, ולפע"ד נרמז זה בקרא שנמול ביומו, דכתיב ויקח עולה וזבחים לאלקים. וזהו תימה כי לא נמצא שם אלקים אצל קרבן בשום מקום כדכתיב (שמות כב) זובח לאלהים יחרם בלתי לה' לבדו. והרמב"ן הרגיש בזה ולפע"ד ליישב דהנה הטעם ע"ד הפשוט שלא ישחט עולה או זבח כי אם לשם ה' הוא מטעם כי במדת הדין לא יתקבל הקרבן כלל כי נפש החוטאת היא תמות דוקא ולא יתכפר לו בעולה וזבח כי אם במדת הרחמים אמנם המל עצמו הרי הוא כאילו הקריב נפשו לה' ושפיר יתקבלו קרבנותיו אפילו לפני אלקים, ואתי שפיר דכתיב הכא שם אלקים ומוכח שהיה יום מילתו של יתרו ואכלו הסעודה הזאת לכבוד המילה והנה ידוע מחז"ל הובא בט"ז (יו"ד סי' רס"ה ס"ק יג) כי לא יתכן לאכול סעודת המילה ולשמוח עם הנימול עד שיקבל פני מטרוניתא תחלה שהוא שבת קודש שבו קדושת השכינה שורה ולכן נוהגים לעשות סעודת זכר בשבת שלפני המילה ואם כן הכי נמי הא יתרו עדיין לא שמר השבת ואיך אכלו עמו בשמחת בריתו אלא על כרחיך צריך לומר כיון שבא לקבל פני משה וכל מקבל פני חכמים כאילו מקבל פני שכינה הוה ליה כאלו כבר קבל פני מטרונותא ואתי שפיר גירסת המכילתא: (חתם סופר דרושים ואגדות)

והייתם לי סגולה. גם אפשר לרמוז באומרו לשון סגולה והוא כי האדם הישראלי יש לו שתי מצות המעידים עליו שהוא יהודי והמבדילים אותו מן הגוים שהם דבקים בגופו ממש והם מצות שתי הפאות מימין ומשמאל ומצות המילה שבבשרו אות ברית קודש ושתי מצות אלו הם אחת ממצות הלאוין ואחת ממצות העשין ולכל דבר צריך עדות בשנים ולכן הם שני עדים ובה פירשתי מאמר רז"ל שראה דוד המלך עליו השלום עצמו ערום בבית המרחץ אמר אוי לי שאני ערום מן המצות כיון שנסתכל במילה שבבשרו נתקררה דעתו, ומקשים והלא איכא פאות ותרצנו דאין הכי נמי הרגיש תחילה בפאות אך אמר מצוה זו לבדה לא תספיק כי צריך שני עדים וגם צריך מן מצות עשה ומן מצות לא תעשה וכן כיון שנסתכל במילה נתקררה דעתו דהשתא איכא ב' עדים ב' מצות פאות ומילה ברית קודש, וזה שכתוב ועתה אם שמוע תשמעו בקולי. עשה ולא תעשה ושמרתם את בריתי. את לרבות הפאות בריתי הוא ברית קודש שבבשרכם ובה והייתם לי סגולה מכל העמים. שתהיו מובדלים מן העמים ותהיו סגולה דוגמת הסגול שהוא ב' נקודות אחד מימין ואחד משמאל ונקודה אחד למטה באמצע כן עומדים מצות הנזכרים שני הפאות א' מימין וא' משמאל למעלה וברית קודש באמצע מכוון ביניהם למטה הרי דוגמת הסגול ממש ודו"ק: (מלאך הברית)

וישב משה את דברי העם אל ה'. (יט ח) ס"ת מילה, לפי שאמרו רצוננו לראות את מלכנו, כדכתיב (איוב יט) ומבשרי אחזה אלוה: (טהרת יום טוב)

וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר. (כ א) המילה גם היה בכלל התורה מכל מקום היא שקולה, שתרי"ג מצות בתורה תרי"ג מהם נתנה בדבור וברית נאמר באמירה, כדכתיב (תהלים קיט) שש אנכי על אמרתך. וכתיב וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר. רצה לומר כל התורה שנקראת דברים, דבור הכל תלוי בלאמר באמירה שהוא הברית: (חתם סופר)

אנכי. (כ ב) בתהלים (תהלים קיט) שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב. על הברית מילה של אא"ז אדמו"ר רבי צבי הערש מרדכי זצוק"ל, בן הרה"ק והטהור אדמו"ר רבי אברהם משה זצוק"ל, (שהיה ביום שלישי, יום שני של ראש השנה, שנת תקפ"ז) אמר זקינו הרבי ר' בונם זי"ע, שש אנכי על אמרתך. מלת אנכי. שש ושמה כי הוא על אמרתך, שהוא התחלת העשרת הדברות המתחילות בתיבת אנכי, וגם ברית מילה הוא ששון, כדאיתא בגמרא ששון. זו מילה, ויש לו התקשרות ליחוד האלקי שמחת ישראל: (קול מבשר תהלים)

אנכי. הלוחות היו בהן תרי"ג אותיות מן אנכי עד אשר לרעד כנגד תרי"ג מצות וכולן נתנו למשה בסיני שבהן חקים ומשפטים תורה ומשנה תלמוד והגדה: (תנחומא קרח יב)

לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך וגוי' וגרך אשר בשעריך. (כ ו) פילוסופוס שאל את רבי אם חביבה המילה למה לא ניתנה לאדם הראשון אמר ליה אם כן מפני מה אותו האיש מגלח את פאת הראש ומניח פאת הזקן אמר ליה מפני שגדל עמו בשטות אמר ליה אם כן יסמא אותו האיש את עיניו ויקטע ידיו וישבר את רגליו שגדלו עמו בשטות אמר ליה ולאילן מיליא אתינן אמר ליה להוציאך חלק אי אפשר אלא כל מה שנברא בששת ימי בראשית צריך תיקון החרדל צריך למתק התורמוס צריך למתק החיטין צריכין ליטחון אפילו אדם צריך תיקון, עקילס הגר שאל את ר' אליעזר אמר לו הואיל וחביבה היא מילה לפני הקדוש ברוך הוא מפני מה לא ניתנה בעשרת הדברות אמר לו קודם עשרת הדברות ניתנה דכתב ושמרתם את בריתי (שמות יט) זו ברית שבת וברית מילה, מטרונית שאלה את רבי יוסי בר רבי חלפתא אמרה לו אם חביבה מילה לפני הקדוש ברוך הוא מפני מה לא ניתנה בעשרת הדברות אמר ליה כבר ניתנה, וגרך אשר בשעריך. זה הגר שהוא משמר את השבת בברית ישראל: (פסיקתא רבתי פרשה כג)

וכל אשר לרעד. (כ יד) שני"ה תיבות יש בפרשת מילה ותוסף עליהם ו' מצות מילה ופריעה והטמנת מילה בעפר ועריכת הכסא לאלהיו וברכת המילה שלפניו ושל אחר המילה הרי שס"א תיבות, וכן שס"א תיבות ב' דברות הראשונות והשניות: (תוספות השלם)

מזבח אדמה תעשה לי. איתא במדרש רבה (בראשית מח), רבי יצחק פתח מזבח אדמה תעשה לי וכו'. מה אם זה שבנה מזבח לשמי הריני נגלה עליו ומברכו אברהם שמל עצמו לשמי על אחת כמה וכמה, רבי לוי פתח ושור ואיל לשלמים לזבוח לפני ה'. אמר מה אם זה שהקריב שור ואיל לשמי הריני נגלה עליו ומברכו, אברהם שמל עצמו לשמי על אחת כמה וכמה, ע"כ. ונראה דהנה במצות מילה יש שני מיני תועלת, האחד שהיא הכנה למען יוכל לקבל אחר כך שלימותו ושיהיה שם ה' נקרא עליו ויהיה כולו טהור לעבוד את ה', והב' איתא בדרך אמת לה רבי חיים ויטל ז"ל וזה לשונו בעת הולדת אדם באין לו נפש רוח ונשמה וכשנימול זוכה לכולם כדי להשלימן באותו מצוה אך מסתלקין עד שישבר קליפת היצר הרע להתחנכו במצוות, ואם כן היא לא לבד הכנה להבא רק גם לשעת מעשה שתיכף נתתקן הנפש רוח ונשמה, וכנגד שני מיני התועלת ההם מתכוון המדרש, דמי שסובר מזבח הוא אומר שמתועלת ההכנה זכה, כמו שהמזבח הוא הכנת מקום לקרבן כן המילה היא הכנה כמו שכתבנו התועלת הראשונה, ומי שסובר קרבן הוא אומר כנגד התועלת הב' שנתתקן תיכף: (שם משמואל פרשת לך לך)

<u>ימי ההילולא של צדיקים בשבוע זה</u>	
הגאון הרב יעקב יהושע (פני יהושע) זצ"ל	יום ראשון יד שבט
הגאון ר' שלום מרדכי שבדרון (מהרש"ם) זצ"ל	יום שלישי ט"ז שבט
הרה"ק ר' יחזקאל מקוזמיר זי"ע	יום רביעי י"ז שבט
הגה"ק ר' חיים פלאג'י זצ"ל	
הרה"ק ר' משה בהרה"ק ר' שלמה מלודמיר זי"ע	יום חמישי י"ח שבט
הרה"ק ר' שמואל מסלונים (דברי שמואל) זי"ע	יום שישי י"ט שבט
הרה"ק ר' חיים דוד דוקטור זי"ע	שבת קודש כ' שבט

עובדות וסיפורי צדיקים לפרשת השבוע.

אפשר להבין דברי תורה רק מי שנימול

סיפר ר' ב. כשהגיעו עולי חבר העמים לארץ, התארגנו שיעורי תורה באיזור ירושלים, באחד השיעורים הופיע פרופסור למתמטיקה ובקש להצטרף לשיעור ובתנאי שלא ידברו אתו על ברית מילה, כיון שלא ידעתי מה להכריע בנושא זה פניתי לראש הישיבה הגראי"ל שטינמן זצ"ל מה לעשות, ענה ראש הישיבה, ללמוד אתו פרק הזהב במסכת בבא מציעא ובלי לדבר בעניני הדת, כשהגענו לסוגיית תגרי לוד הוא לא הצליח לקלוט את הלימוד והיה לו צער גדול, וכמה שניסה ללמוד לא הצליח, עד שהחליט ללכת לישיבת חברון בלילה ולדבר עם הבחורים בלימוד, וכמה שניסה להבין לא הצליח, עד שהתיישב בדעתו, הוא פרופסור למתמטיקה והבחורים מבינים טוב את הסוגיא כנראה שהערלה מפריד בהבנת הסוגיא, וכבר למחרת נכנס בבריתו של אברהם אבינו ע"ה, וכשחזר ללמוד אחרי הבראתו הבין טוב את הסוגיא עם קושיות ופולפולים, כשסיימו ללמוד, סיפר לאברך שנימול וכנראה שזה פתח לו פתח להבין את התורה, ענה לו האברך שהוא למד אתו בסוגיא זו בהתייעצות עם ראש הישיבה, כששמע זאת נתלהב ורצה להכנס ולפגוש את ראש הישיבה, כשבאו לפניו ספרו לו את השתלשלות הענינים, והפרופסור הרצה את קושיותיו ורבינו נשא ונתן עמו, וכשסיימו אמר לו רבינו ניכר שאתה מהול, כי אי אפשר להבין סוגיית תגרי לוד כשיש ערלה: (הגרי"י אדלשטיין)

לימוד תורה חשוב מלהיות בברית של הבן

מעשה במרנא הגאון רבי אלחנן מוסרמן זצ"ל הי"ד שלמד בחברותא עם הרב מפוניבז' זצ"ל בכולל קדשים אצל מרן החפץ חיים זצ"ל, והיו עוסקים בסוגיא דישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ובאמצע לימודם קיבל רבי אלחנן מברק המבשרו על הולדת בנו, עמד ובירך את הברכה הנצרכת, ומיד שב לתלמודו באותו ענין שהיו עוסקין בו, וכשהגיע יום השמיני למילה, בא להחפץ חיים זצ"ל ואמר לו שנוסע לברית, שאלו החפץ חיים האם מר מוהל וכשהשיב רבי אלחנן שאינו מוהל תמה החפץ חיים אם כן למה הנסיעה, יכול אתה להשאר פה, הרי לנו מהו מושג הזמן אצל החפץ חיים שאפילו לברית של בנו דמצות מילה מוטלת עליו אין צריך ליסוע, ואף על פי שהנסיעה מראדין לבראנוביץ' ארכה רק כמה שעות: (אהל משה בשם הגאון רבי משה שמואל שפירא זצ"ל)

הילולא בשבוע זה הרה"ק ר' יחזקאל מקוזמיר

בביאור זריזין מקדימין למצוה

פעם אחת בהיות הרה"ק ר' יחזקאל מקוזמיר זי"ע בעיר מאקאווי, הזמינו אותו להיות סנדק על ברית מילה, ונשתהה שעות הרבה עד שבא, ושאל אותו הרב המגיד משם איך עושה שהיות הרבה והלא אמרו חז"ל זריזין מקדימין למצוה, והשיב, אם היתה כוונת חז"ל להקדים המצוה היה להם לומר זריזין מקדימין את המצוה, אבל אמרו שזריזין מקדימין את עצמם למצוה, לעשות הכנה למצוה, וכן גם אנכי הקדמתי את עצמי למצוה, אבל אם שוהה בהכנה הרבה אין חשש ואדרבה טוב יותר שעושה המצוה בכוונה גדולה ובהכנה: (נחמד מזהב ליקוטים)

לעילוי נשמת ר' יעקב צבי ב"ר יצחק מאניס ז"ל הולצמן

היו שותפים במצוות המילה
ליהודים "מבוגרים" עולי חבר העמים
שהבריתות נעשים בחדרי ניתוח,
עלות כל ברית 3600 שקלים לשלם לחדר הניתוח
ובזכות זה תראו נחת מכל יוצאי חלצייכם. אמו.

ברית אבות: רחוב דברי חיים 6 ת.ד. 3044 ביתר עילית טלפון: 025022814

ניתן לתרום בנדירים פלוס על שם ברית אבות